

Instytut Pamięci Narodowej

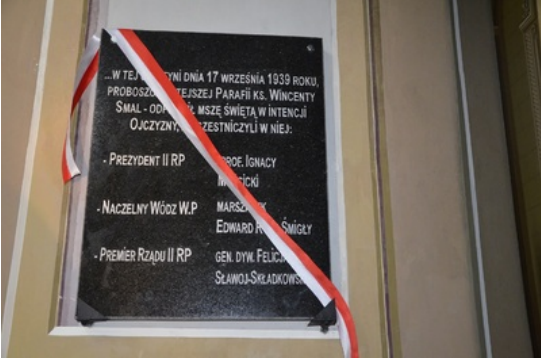
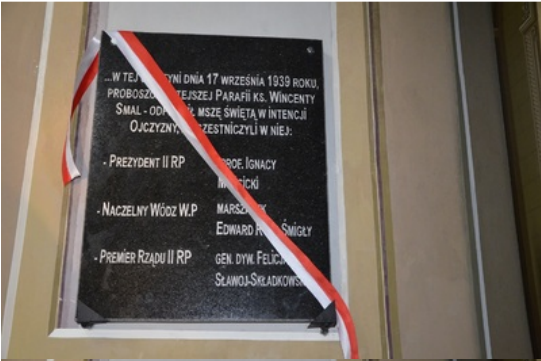
<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/77563,Obchody-80-rocznicy-agresji-sowieckiej-na-Polske-w-Kutach-17-wrzesnia-2019.html>
19.04.2024, 03:36

Obchody 80. rocznicy agresji sowieckiej na Polskę w Kutach - 17 września 2019

17 września 2019 r. w Kutach na Ukrainie odbyły się uroczystości związane z 80. rocznicą agresji sowieckiej na Polskę.

W tym miejscu, nieopodal Kut, w II RP przebiegała granica z Rumunią. Po sowieckiej agresji na Polskę 17 września 1939 roku przez most graniczny na Czeremoszu w tłumie uchodźców przejechali do Rumunii prezydent RP Ignacy Mościcki, premier Felicjan Sławoj Składkowski, wódz naczelny marszałek Edward Rydz-Śmigły i minister spraw zagranicznych Józef Beck. Przed przejazdem do Rumunii na plebanii kościoła greckokatolickiego w Kutach odbyło się z udziałem prezydenta ostatnie posiedzenie rządu II RP, a w kościele pod wezwaniem

Najświętszego Serca Jezusa odprawiona została ostatnia na terenie Rzeczypospolitej msza święta z udziałem przedstawicieli ówczesnych władz państwowych.

W obchodach rocznicowych uczestniczyli m.in. szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Józef Kasprzyk oraz przewodniczący Rady do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, sędzia Bogusław Nizieński, dyrektor Centrum Studiów Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego Jan Malicki, przedstawiciele Konsulatu Generalnego RP we Lwowie na czele z konsulem Rafałem Kocotem, dyrektor Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie dr Dariusz Iwaneczko z grupą historyków i dziennikarzy, miejscowi parafianie.

Do uczestników uroczystości list skierował premier Mateusz Morawiecki: „W tym szczególnym dniu apelujemy do władz Federacji Rosyjskiej o porzucenie prób fałszowania historii oraz agresywnej polityki wobec sąsiadów. Apelujemy o wznowienie realnej i konstruktywnej współpracy ze społecznością międzynarodową, tak aby tragiczna historia była jedynie wspomnieniem”. Premier podkreślił, że kilka ostatnich tygodni nieustannie przypominało nam o najboleśniejszych momentach w najnowszej historii Polski. „Padło wiele gorzkich słów na temat agresywnej polityki III Rzeszy i Związku Radzieckiego, niechybnie prowadzących do konfrontacji. Najpierw z Polską, a docelowo do krwawej konfrontacji między obydwojma reżimami. Jednocześnie ofiarami ich działań niemal od pierwszych dni drugiej wojny światowej były wszystkie narody wchodzące w skład II Rzeczypospolitej”.

Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Józef Kasprzyk przypomniał, że na mszy świętej 80 lat temu „po raz pierwszy po ponad 20 latach wybrzmiały słowa: »Ojczyznę wolną racz nam wrócić Panie«. Dzięki decyzji o przeniesieniu siedziby prezydenta, rządu i naczelnego wodza poza granice Polski myśmy w 1939 roku nie skapitulowali. Nikt z przedstawicieli władz Rzeczypospolitej nie dostał się do niewoli – ani niemieckiej, ani sowieckiej”.

Po mszy świętej w kościele rzymskokatolickim w Kutach odsłonięto tablicę upamiętniającą wydarzenia sprzed 80 lat, złożono wieńce i wiązanki kwiatów.

W obchodach wzięła udział liczna delegacja z Rzeszowa na czele z dyrektorem Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie dr. Dariuszem Iwaneczko, historykami i dziennikarzami, którzy dzień wcześniej wzięli udział w inauguracji „Przystanku Historia Stanisławów” w Iwano-Frankiwsku oraz odwiedzili historyczne miejsca: Przełęcz Tatarską, most nad Czeremoszem, dawną strażnicę kolejową, fragmenty nieistniejącego mostu, plebanię greckokatolicką, w której odbyło się ostatnie posiedzenie rządu RP, cmentarz w Kutach, gdzie był pochowany obrońca mostu w Kutach i pisarz Tadeusz Dołęga-Mostowicz.

Fot. Katarzyna Gajda-Bator